

Bruxelles, den 24.5.2023
COM(2023) 618 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

**om Maltas nationale reformprogram 2023 og med Rådets udtalelse om Maltas
stabilitetsprogram 2023**

{SWD(2023) 618 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Maltas nationale reformprogram 2023 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241² om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af EU. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager den til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, som navnlig skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i EU og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den 30. juni 2022.
- (2) Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023³, som markerede starten på det europæiske semester 2023 for samordning

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

³ COM(2022) 780 final.

af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte den 23. marts 2023 prioriteterne i undersøgelsen, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2023, hvori Malta ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, som kan være påvirket eller kan være i risiko for at blive påvirket af ubalancer, og for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen tillige en udtalelse om Maltas udkast til budgetplan 2023. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, som Rådet vedtog den 16. maj 2023, samt forslaget til den fælles rapport om beskæftigelsen 2023 med en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, som Rådet vedtog den 13. marts 2023.

- (3) Selv om EU's økonomier udviser bemærkelsesværdig modstandsdygtighed, har den geopolitiske kontekst fortsat en negativ indvirkning. EU står last og brast med Ukraine og har i sin økonomiske og socialpolitiske dagsorden fokus på dels at mindske de negative konsekvenser af energichok for både sårbare husholdninger og virksomheder på kort sigt, dels at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, støtte bæredygtig og inklusiv vækst, sikre makroøkonomisk stabilitet og øge modstandsdygtigheden på mellemlang sigt. Der fokuseres i høj grad også på at øge EU's konkurrenceevne og produktivitet.
- (4) Den 1. februar 2023 offentliggjorde Kommissionen meddelelsen "En industriplan for den grønne pagt til den CO2-neutrale tidsalder"⁴ for at øge konkurrenceevnen for EU's nettonulindustri og støtte den hurtige omstilling til klimaneutralitet. Planen supplerer den igangværende indsats under den europæiske grønne pagt og REPowerEU. Den har til formål at skabe et gunstigere miljø for at øge EU's produktionskapacitet inden for de nettonulteknologier og -produkter, der er nødvendige for at nå EU's ambitiøse klimamål, samt at sikre adgang til relevante kritiske råstoffer, herunder ved diversificering af forsyninger, korrekt udnyttelse af geologiske ressourcer i medlemsstaterne og maksimering af genanvendelsen af råstoffer. Planen er baseret på fire søjler, nemlig forudsigelige og forenkede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder. Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen også meddelelsen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030"⁵, der er bygget op omkring ni gensidigt forstærkende indsatsområder og målet om at arbejde hen imod en vækstfremmende lovgivningsramme. I meddelelsen opstilles politiske prioriteter med henblik på aktivt at sikre strukturelle forbedringer, målrettede investeringer og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på EU's og medlemsstaternes konkurrenceevne på lang sigt. Nedenstående henstillinger hjælper med at opfylde disse prioriteter.
- (5) I 2023 fortsætter det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker med at udvikle sig i overensstemmelse med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensfaciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de

⁴ COM(2023) 62 final.

⁵ COM(2023) 168 final.

senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2022 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

- (6) REPowerEU-forordningen⁶, der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af EU's afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af EU's energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagingskapaciteten og energieffektiviteten. Forordningen giver medlemsstaterne mulighed for at tilføje et nyt REPowerEU-kapitel til deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene. De vil også bidrage til at øge konkurrenceevnen for EU's nettonulindustri som skitseret i industriplanen for den grønne pagt til den CO2-neutrale tidsalder og til at imødekomme de energirelaterede landespecifikke henstillinger, der blev udstedt til medlemsstaterne i 2022, og som måtte blive udstedt i 2023. Med REPowerEU-forordningen indføres der en ny kategori af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, der stilles til rådighed for medlemsstaterne til finansiering af nye energirelaterede reformer og investeringer inden for rammerne af deres genopretnings- og resiliensplaner.
- (7) Den 8. marts 2023 vedtog Kommissionen en meddelelse om finanspolitiske retningslinjer for 2024. Den har til formål at støtte udarbejdelsen af medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning⁷. Kommissionen mindede om, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul deaktiveres ved udgangen af 2023. Den opfordrede til i 2023 og 2024 at føre en finanspolitik, der sikrer en holdbar gæld på mellemlang sigt og øger den potentielle vækst på en bæredygtig måde. Medlemsstaterne blev opfordret til i deres stabilitets- og konvergensprogrammer 2023 at redegøre for, hvordan deres finanspolitiske planer vil sikre, at referenceværdien for underskuddet på 3 % af BNP overholdes, og at gælden nedbringes troværdigt og konstant eller holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Kommissionen opfordrede medlemsstaterne til at udfase de nationale finanspolitiske foranstaltninger, der er indført for at beskytte husholdninger og virksomheder mod energiprischokket, begyndende med de mindst målrettede. Den præciserede, at hvis det bliver nødvendigt at forlænge støtteforanstaltninger på grund af et fornyet pres på energipriserne, bør medlemsstaterne i langt højere grad end tidligere målrette sådanne foranstaltninger mod sårbare husholdninger og virksomheder. Kommissionen foreslog, at de finanspolitiske henstillinger skulle kvantificeres og differentieres og formuleres på grundlag af de primære nettoudgifter som foreslået i dens meddelelse om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU⁸. Den henstillede, at alle medlemsstaterne fortsat bør beskytte nationalt finansierede investeringer og sørge for at anvende midlerne fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde effektivt, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. Kommissionen påpegede, at den i overensstemmelse med de gældende regler vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

⁷ COM(2023) 141 final.

⁸ COM(2022) 583 final.

underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023.

- (8) Den 26. april 2023 fremsatte Kommissionen lovgivningsforslag med henblik på at gennemføre en omfattende reform af reglerne for økonomisk styring i EU. Hovedformålet med forslagene er at styrke holdbarheden af den offentlige gæld og fremme bæredygtig og inklusiv vækst i alle medlemsstater gennem reformer og investeringer. Forslagene skal give medlemsstaterne mere kontrol over tilrettelæggelsen af deres mellemfristede planer, samtidig med at der indføres en strengere håndhævelsesordning til at sikre, at medlemsstaterne opfylder tilsagnene i deres mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag. Det er hensigten at afslutte lovgivningsarbejdet i 2023.
- (9) Den 13. juli 2021 indgav Malta sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 5. oktober 2021 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Maltas genopretnings- og resiliensplan⁹. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Malta på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.
- (10) Den 25. april 2023 forelagde Malta sit nationale reformprogram 2023 og den 3. maj 2023 sit stabilitetsprogram 2023 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram 2023 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Maltas halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.
- (11) Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen landerapporten 2023 for Malta¹⁰. Heri foretages der en vurdering af Maltas fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2022, og der gøres status over Maltas gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Maltas fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.
- (12) Ifølge data, som er valideret af Eurostat¹¹, faldt Maltas offentlige underskud fra 7,8 % af BNP i 2021 til 5,8 % i 2022, mens den offentlige gæld faldt fra 55,1 % af BNP ved

⁹ Rådets gennemførelsesafgørelse af 5. oktober 2021 om godkendelse af vurderingen af Maltas genopretnings- og resiliensplan (ST 11941/2021 INIT; ST 11941/2021 ADD 1).

¹⁰ SWD(2023) 618 final.

¹¹ Eurostat-Euro Indicators, 47/2023, 21.4.2023

udgangen af 2021 til 53,4 % ved udgangen af 2022. Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen en rapport i medfør af artikel 126, stk. 3, i TEUF¹². I rapporten redegøres der for budgetsituationen i Malta, eftersom landets offentlige underskud i 2022 oversteg traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. I rapporten blev det konkluderet, at underskudskriteriet ikke var opfyldt. Kommissionen foreslog i overensstemmelse med sin meddelelse af 8. marts 2023¹³ ikke at indlede nye procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i foråret 2023. Kommissionen erklærede til gengæld, at den vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Malta bør tage hensyn til dette i gennemførelsen af sit budget for 2023 og i udarbejdelsen af udkastet til budgetplan for 2024.

- (13) Den offentlige saldo er blevet påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. I 2022 omfattede dette indtægtsreducerende foranstaltninger i form af nedsættelser af de indirekte skatter på energiforbrug, mens det omfattede udgiftsforøgende foranstaltninger i form af subsidier til energiproduktion for at kompensere for prisstigningen på importeret elektricitet og CO₂-emissioner. Kommissionen anslår nettobudgetomkostningerne ved disse foranstaltninger til 2,5 % af BNP i 2022. Den offentlige saldo er også blevet påvirket af budgetudgifterne til midlertidig beskyttelse af fordrevne personer fra Ukraine, som anslås til 0,1 % af BNP i 2022. Samtidig faldt de anslåede omkostninger til midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19 til 0,8 % af BNP i 2022 fra 3,2 % i 2021.
- (14) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Malta i 2022¹⁴ fastholder en understøttende finanspolitisk kurs, som omfatter finanseffekten af genopretnings- og resiliensfaciliteten, og opretholder nationalt finansierede investeringer.
- (15) Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs¹⁵ i 2022 stort set neutral, nemlig -0,2 % af BNP, i overensstemmelse med Rådets henstilling. I overensstemmelse med Rådets henstilling fortsatte Malta med at støtte genopretningen med investeringer, der skal finansieres af genopretnings- og resiliensfaciliteten. Udgifter finansieret af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde beløb sig til 0,9 % af BNP i 2022 (1,1 % af BNP i 2021). Faldet i udgifter finansieret af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde i 2022 skyldtes en lavere udnyttelse af andre EU-midler. Nationalt finansierede investeringer udgjorde et kontraktivt bidrag på 0,2 procentpoint til den finanspolitiske kurs¹⁶. Malta opretholdt således ikke nationalt finansierede investeringer, hvilket ikke er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig udgjorde væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) et

¹² COM(2023) 631 final af 24.5.2023.

¹³ COM(2023) 141 final af 8.3.2023.

¹⁴ Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 83).

¹⁵ Den finanspolitiske kurs bestemmes af ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt, idet der ses bort fra de midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, mens udgifter finansieret af ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde medtages. Yderligere oplysninger findes i tekstboks 1 i de finanspolitiske statistiske tabeller.

¹⁶ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter udgjorde et kontraktivt bidrag på 0,3 procentpoint af BNP.

ekspansivt bidrag på 0,9 procentpoint til den finanspolitiske kurs. Dette betydelige ekspansive bidrag omfattede imidlertid den yderligere virkning af finanspolitiske foranstaltninger til afhjælpning af de økonomiske og sociale følger af stigningen i energipriserne (yderligere nettobudgetomkostninger på 1,9 % af BNP) samt omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine (0,1 % af BNP). Malta har derfor i tilstrækkelig grad holdt væksten i nationalt finansierede løbende udgifter under kontrol.

- (16) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet, er realistisk i 2023 og derefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 4,1 % i 2023 og 4,5 % i 2024. Til sammenligning forventes der i Kommissionens forårsprognose 2023 en lavere realvækst i BNP på 3,9 % i 2023 og 4,1 % i 2024, hvilket primært tilskrives nettoeksportens lavere bidrag til væksten.
- (17) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventer regeringen, at det offentlige underskud vil falde til 5,0 % af BNP i 2023. Faldet i 2023 afspejler hovedsagelig stigningen i andre indtægter, herunder overskuddet fra landets ordninger for tildeling af statsborgerskab og opholdsret, mens faldet i subsidier, herunder den forventede udfasning af omkostningerne i forbindelse med omstruktureringen af det nationale luftfartsselskab, delvis udlignes af en stigning i forbruget af varer og tjenesteydelser og i faste bruttoinvesteringer. Ifølge programmet forventes den offentlige gældskvoté at stige fra 53,4 % ved udgangen af 2022 til 54,5 % ved udgangen af 2023. I Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der et offentligt underskud på 5,1 % af BNP i 2023. Dette er i overensstemmelse med det underskud, der forventes i stabilitetsprogrammet. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 ventes den offentlige gældskvoté at udgøre 54,8 % ved udgangen af 2023.
- (18) Den offentlige saldo i 2023 forventes fortsat at blive påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. De består af foranstaltninger, der er blevet forlænget fra 2022, navnlig nedsættelser af de indirekte skatter på energiforbrug og subsidier til energiproduktion for at kompensere for prisstigningen på importeret elektricitet og CO₂-emissioner. Nettobudgetomkostningerne til støtteforanstaltningerne forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at udgøre 1,7 % af BNP i 2023¹⁷. Foranstaltningerne i 2023 synes ikke at være målrettet mod de mest sårbare husholdninger eller virksomheder og fastholder ikke fuldt ud prissignalet med henblik på at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten. De målrettede støtteforanstaltninger, der skal tages i betragtning ved vurderingen af overholdelsen af henstillingen for 2023, anslås som følge heraf at udgøre 0,1 % af BNP i 2023 i Kommissionens forårsprognose 2023 (sammenlignet med 0,1 % af BNP i 2022). Endelig forventes der i 2023 en forbedring af den offentlige saldo på 0,8 % af BNP som følge af udfasningen af de midlertidige covid-19-nødforanstaltninger.
- (19) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet¹⁸ til, at Malta skulle træffe foranstaltninger med henblik på at sikre i 2023, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs¹⁹, under

¹⁷ Tallet angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved foranstaltningerne, inkl. løbende indtægter og udgifter samt – hvis det er relevant – investeringsforanstaltninger.

¹⁸ Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Maltas nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 146).

¹⁹ Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 anslås Maltas potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år), som anvendes til at bestemme den finanspolitiske kurs, til nominelt 9,5 %.

hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Malta skulle være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Malta at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

- (20) I Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den finanspolitiske kurs i 2023 at være kontraktiv (+0,4 % af BNP) i en situation med høj inflation. Den finanspolitiske kurs i 2022 var stort set neutral (-0,2 % af BNP). Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) ventes i 2023 at udgøre et kontraktivt bidrag på 0,8 % af BNP til den finanspolitiske kurs. Den forventede vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter er alt i alt i overensstemmelse med Rådets henstilling. Udgifter finansieret af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde beløb sig til 1,6 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer udgjorde et kontraktivt bidrag til den finanspolitiske kurs på 0,3 procentpoint²⁰. Malta planlægger at finansiere yderligere investeringer gennem genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler, men forventes ikke at opretholde nationalt finansierede investeringer. Malta planlægger at finansiere offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, navnlig renovering af private og offentlige bygninger, herunder hospitaler og skoler, elektrificering af transportsektoren og projekter vedrørende digitalisering af den offentlige forvaltning og den private sektor, og dette finansieres delvist af genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.
- (21) Ifølge stabilitetsprogrammet forventes det offentlige underskud at falde til 4,3 % af BNP i 2024. Faldet i 2024 afspejler hovedsagelig reduktionen af subsidier, herunder udfasningen af de nationale luftfartsselskabers førtidspensionsordninger, og den begrænsede vækst i lønudgifterne og udgifterne til varer og tjenesteydelser, som delvis kompenseres af stigningen i renteudgifterne. Ifølge programmet forventes den offentlige gældskvotestige til 55,7 % ved udgangen af 2024. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 et offentligt underskud i 2024 på 4,5 % af BNP. Dette er i overensstemmelse med det underskud, der forventes ifølge programmet. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 ventes den offentlige gældskvotestige til 56,1 % ved udgangen af 2024.
- (22) Ifølge stabilitetsprogrammet forventes nogle af energistøtteforanstaltningerne at blive udfaset i 2024. Kommissionen forventer på nuværende tidspunkt nettoomkostninger til energistøtteforanstaltninger på 1,5 % af BNP. Dette hviler på en forudsætning om, at energipriserne ikke stiger igen. De fleste af de energistøtteforanstaltninger, som det aktuelt planlægges at videreføre i 2024, synes ikke at være målrettet mod sårbare husholdninger eller virksomheder. De fastholder ikke fuldt ud prissignalet med henblik på at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten.
- (23) I Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 opfordres der til en årlig forbedring af den strukturelle saldo i retning af den mellemfristede målsætning med 0,5 % af BNP som

²⁰ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

benchmark²¹. Under hensyntagen til den finanspolitiske holdbarhed²² og behovet for at nedbringe underskuddet til under referenceværdien på 3 % af BNP vil en forbedring af den strukturelle saldo på mindst 0,5 % af BNP i 2024 være hensigtsmæssig. For at sikre en sådan forbedring bør væksten i nationalt finansierede primære nettoudgifter i 2024 ikke overstige 5,9 %, som det fremgår af denne henstilling.

Samtidig bør de resterende energistøtteforanstaltninger (som Kommissionen aktuelt anslår til 1,7 % af BNP i 2023) udfases under hensyntagen til udviklingen på energimarkedet, og de mindst målrettede bør udfases først, mens de dermed forbundne besparelser bør anvendes til at reducere det offentlige underskud. Ifølge Kommissionens skøn vil dette føre til en stigning i de primære nettoudgifter, der er lavere end anbefalet for 2024.

- (24) Ved en uændret politik forventes det i Kommissionens forårsprognose 2023, at de nationalt finansierede primære nettoudgifter vil stige med 3,3 % i 2024, hvilket er under den anbefalede vækstrate. Den tilpasning, der forventes i Kommissionens prognose, er mindre end besparelserne som følge af en fuldstændig udfasning af energistøtteforanstaltningerne, og det skyldes i vid udstrækning, at de fleste af disse foranstaltninger fortsat er i kraft.
- (25) Ifølge programmet forventes de offentlige investeringer at falde fra 3,8 % af BNP i 2023 til 3,1 % af BNP i 2024. De lavere investeringer afspejler lavere nationalt finansierede investeringer og EU-finansierede investeringer, når der ses bort fra genopretnings- og resiliensfaciliteten. Programmet henviser til reformer og investeringer, der forventes at bidrage til finanspolitisk holdbarhed og bæredygtig og inklusiv vækst. Disse omfatter investeringer med høj merværdi og strukturreformer med henblik på gennemførelse af omstillingen på det grønne og digitale område og energiområdet, herunder inden for sundhed og forvaltning, som også er en del af genopretnings- og resiliensplanen.
- (26) Stabilitetsprogrammet udstikker en mellemfristet finanspolitisk kurs frem til 2026. Ifølge programmet forventes det offentlige underskud at falde til 3,6 % af BNP i 2025 og til 2,9 % i 2026. Det offentlige underskud ventes derfor ikke at overskride 3 % af BNP i 2026. Ifølge programmet ventes den offentlige gældskvotestige fra 55,7 % ved udgangen af 2024 til 56,1 % ved udgangen af 2026.
- (27) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterie 2.2 i bilag V til samme forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Malta er godt i gang med at gennemføre sin genopretnings- og resiliensplan. Malta indgav én betalingsanmodning, hvilket svarer til 19 milepæle og mål i planen og resulterede i en samlet udbetaling på 52,3 mio. EUR (i tilskud) den 8. marts 2023. Den 26. april 2023 forelagde Malta en ændring af sin plan sammen med REPowerEU-kapitlet. Det nye forslag til et REPowerEU-kapitel forventes at bidrage til at håndtere udfordringerne i forbindelse med energiforsyning

²¹ Jf. artikel 5 i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97, som også kræver en tilpasning på over 0,5 % af BNP for medlemsstater med en offentlig gæld på over 60 % af BNP eller med mere udtalt risiko for gældsholdbarheden.

²² Kommissionen anslog, at Malta ville have brug for en gennemsnitlig årlig stigning i den strukturelle primære saldo som en andel af BNP på 0,3 procentpoint for at opnå en plausibel gældsreduktion eller sikre, at den offentlige gæld holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Dette skøn var baseret på Kommissionens efterårsprognose 2022. Udgangspunktet for dette skøn var det forventede offentlige underskud og den forventede offentlige gæld for 2024.

og energisikkerhed og fremskynde overgangen til vedvarende energikilder. Malta foreslår desuden visse ændringer af den oprindelige plan i lyset af den reducerede samlede tildeling og for at tilpasse den objektive omstændigheder. Disse ændringer er i øjeblikket ved at blive vurderet af Kommissionen og skal, når de er vedtaget, godkendes af Rådet. En hurtig medtagelse af det nye REPowerEU-kapitel i genopretnings- og resiliensplanen vil gøre det muligt at finansiere yderligere reformer og investeringer til støtte for Maltas strategiske mål på energiområdet og inden for den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk og effektivt at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over planen, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

- (28) Kommissionen godkendte alle Maltas programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken i 2022. En hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, er afgørende for at opnå den grønne og den digitale omstilling og øge den økonomiske og sociale modstandsdygtighed samt for at sikre en afbalanceret territorial udvikling i Malta.
- (29) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen skal håndtere, står Malta også over for andre udfordringer, som knytter sig til de elementer ved skattesystemet, som muliggør aggressiv skatteplanlægning. og til energipolitikken og den grønne omstilling.
- (30) Det er fortsat vigtigt at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning for at forbedre effektiviteten og retfærdigheden i skattesystemerne. I betragtning af de afsmittende virkninger af aggressiv skatteplanlægning mellem medlemsstaterne er en samordnet indsats for at supplere EU-lovgivningen gennem nationale politikker i alle medlemsstater helt afgørende. Malta har taget skridt til at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning ved at gennemføre tidligere aftalte internationale og europæiske initiativer. Samtidig har Malta forpligtet sig til at tackle problemet i sin genopretnings- og resiliensplan. Tilsagnene om at indføre regler for interne afregningspriser og bestille en uafhængig undersøgelse af udgående og indgående betalinger (dvs. mellem personer med bopæl i EU og personer med bopæl i tredjelande), som skal følges op af lovgivning i overensstemmelse med undersøgelsens resultater, peger i den rigtige retning. Indtil Malta begynder at anvende kildeskat på renter, udbytte og royalties, der betales af virksomheder baseret i Malta til jurisdiktioner med en skattesats på nul eller lav beskatning (i denne forbindelse enhver jurisdiktion med en lovbestemt selskabsskattesats på under 9 %, den laveste lovbestemte selskabsskattesats i EU), eller tilsvarende defensive foranstaltninger — med henblik på at sikre, at virksomheder ikke kan flytte deres overskud uden beskatning til tredjelande — vil risikoen for dobbelt ikkebeskatning af disse indtægter fortsat være høj. Derudover indebærer behandlingen af ikkehjemmehørende selskaber med sæde i Malta stadig en risiko for dobbelt ikkebeskatning af både selskaber og enkeltpersoner. Problemet vil kun delvist blive løst ved overholdelse af EU's direktiv om en minimumsskattesats, som kun vil finde anvendelse på store virksomheder, når det er gennemført i Malta.
- (31) Fossile brændsler spiller fortsat en vigtig rolle i Maltas økonomi og gør landet stærkt afhængigt af energiimport og eksponerer det for den globale prisudvikling, selv om landet ikke direkte importerer olie eller gas fra Rusland. I 2021 stammede størstedelen af Maltas elproduktion fra fossile brændsler, mens vedvarende energikilder kun tegnede sig for 11,9 %. Malta har et betydeligt uudnyttet potentiale for

offshoresolenergi og -vindenergi. Regeringens tilsagn om at indføre teknologier for vedvarende offshoreenergi i fremtiden og meddele Maltas ikkebindende andel af EU's mål for vedvarende offshoreenergi er et positivt politisk skift, men der er endnu ikke udpeget konkrete projekter. Elnettets kapacitet og fleksibilitet er en flaskehals for integrationen af vedvarende energi og for at øge strømforsynings effektivitet, pålidelighed og sikkerhed. Dette kræver investeringer i modernisering af nettet, herunder fra Maltas REPowerEU-tilskudsbudget. Malta er i færd med at øge sin energiforsyningssikkerhed ved at etablere endnu en elsammenkobling med Italien.

- (32) Maltas bidrag til EU's energieffektivitetsmål for 2030 er lavt, og energiforbruget i beboelsesejendomme stiger fortsat. Malta kan optrappe energieffektivitetsforanstaltningerne og reducere energiefterspørgslen ved at: tilskynde til installation af solpaneler i alle nye bygninger, sikre udbredelsen af egnede solenergianlæg i alle nye offentlige bygninger og erhvervsbygninger med et nytteareal på over 250 m², fjerne juridiske hindringer og give yderligere økonomiske incitamenter til husejerne. Anvendelsen af digital teknologi, f.eks. applikationer til overvågning og regulering af energiforbruget, kan bidrage til at øge energieffektiviteten. En effektiv gennemførelse af de nye nationale rammebestemmelser for byggesektoren vil øge kvaliteten (herunder energieffektiviteten) af bygninger og sikkerheden i byggeprocessen. Maltas forbrug af naturgas er steget med 12,7 % i perioden august 2022-marts 2023 sammenlignet med det gennemsnitlige gasforbrug i samme periode i de foregående 5 år, hvilket er en udvikling i den modsatte retning af reduktionsmålet på 15 %. På trods af den fritagelse, der er indrømmet Malta, opfordres Malta til at øge indsatsen for midlertidigt at reducere efterspørgslen efter gas indtil den 31. marts 2024²³.
- (33) Derudover stiger emissionerne fra vejtransport fortsat på baggrund af den fortsatte afhængighed af personbiler, og vejtransporten udgør Maltas største kilde til drivhusgasemissioner uden for ETS. Andelen af nulemissionskøretøjer er meget lavere end EU-gennemsnittet og stiger meget langsomt. Reduktion af emissionerne og trafiktrængslen vil kræve, at Malta forbedrer den offentlige transport (punktlighed, nedsat rejsetid), anvender intelligente transportsystemer (for at forbedre trafikstrømmene, sikkerheden og håndhævelsen af færdselsreglerne) og investerer i infrastruktur til "blød mobilitet" med henblik på at sørge for sikre alternativer til privatbiler (såsom sikre, adskilte og indbyrdes forbundne fortove og stier/ruter til cykler og el-løbehjul).
- (34) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonul teknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonul økonomi. Uddannelsessystemer af høj kvalitet, der reagerer på ændrede behov på arbejdsmarkedet, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er afgørende for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft. For at frigøre det uudnyttede arbejdskraftudbud skal disse foranstaltninger være tilgængelige, navnlig for enkeltpersoner og i de sektorer og regioner, der er mest berørt af den grønne omstilling. I 2022 blev der rapporteret om mangel på arbejdskraft i Malta for seks erhverv, der krævede specifikke færdigheder eller viden med henblik på den grønne omstilling, herunder arbejdstagere i fremstillingsindustrien og byggearbejdere.

²³ Rådets forordning (EU) 2022/1369.

- (35) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet 2023, og dets holdning²⁴ afspejles i henstilling 1 nedenfor.
- (36) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euomedlemsstaternes økonomier og deres kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til i) at bevare gældsberedygtigheden og afholde sig fra bredt funderet støtte til den samlede efterspørgsel i 2023, bedre at målrette de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde virkningerne af høje energipriser, og at overveje passende måder at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes, ii) at opretholde et højt offentligt investeringsomfang og fremme private investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling, iii) at støtte en lønudvikling, der afbøder tabet af købekraft og samtidig begrænser anden runde-effekter på inflationen, yderligere at forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikker og afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft, iv) at forbedre erhvervsklimaet og sikre, at energistøtten til virksomheder er omkostningseffektiv, midlertidig og målrettet levedygtige virksomheder, og at den opretholder incitamenter til den grønne omstilling, samt til v) at bevare den makrofinansielle stabilitet og overvåge risici og samtidig fortsætte arbejdet med at fuldføre bankunionen. For Malta bidrager henstilling 1, 2, 3 og 4 til gennemførelsen af den første, anden, tredje og fjerde henstilling vedrørende euroområdet,

HENSTILLER, at Malta i 2023 og 2024 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. begrænse de energistøtteforanstaltninger, der er i kraft, inden udgangen af 2023 og anvende de dermed forbundne besparelser til at nedbringe det offentlige underskud; dersom nye stigninger i energipriserne nødvendiggør støtteforanstaltninger, sikre, at disse er målrettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er økonomisk overkommelige og opretholder incitamenterne til energibesparelser;
sikre en forsvarlig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter i 2024 til højst 5,9 %;
opretholde nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling;
fortsætte med at forfølge en mellemløbet finanspolitisk strategi i perioden efter 2024 med gradvis og holdbar konsolidering kombineret med investeringer og reformer, der kan føre til en højere bæredygtig vækst, med henblik på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt
2. fortsætte den stabile gennemførelse af landets genopretnings- og resiliensplan og hurtigt færdiggøre tillægget hertil, herunder REPowerEU-kapitlet, med henblik på hurtigt at påbegynde gennemførelsen heraf; fortsætte den hurtige gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i tæt komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen
3. træffe foranstaltninger til effektivt at tage fat på de elementer i skattesystemet, som kan muliggøre enkeltpersoners og multinationale selskabers aggressive

²⁴ I henhold til artikel 5, stk. 2, og artikel 9, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

skatteplanlægning, bl.a. ved at sikre tilstrækkelig beskatning af udgående betalinger af renter, royalties og udbytte og ændre reglerne for ikkehjemmehørende selskaber

4. mindske afhængigheden af fossile brændsler ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, herunder offshorevindenergi og -solenergi, og opgradere og udvide elnettets kapacitet, herunder med hensyn til transmission, distribution og batterilagring; mindske energiefterspørgslen gennem forbedret energieffektivitet, navnlig i beboelsesejendomme; reducere emissionerne fra vejtransport ved at afhjælpe trafiktrængslen gennem bedre servicekvalitet inden for offentlig transport, intelligente transportsystemer og investering i infrastruktur til blød mobilitet; øge de politiske bestræbelser på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*